

Prețurile de trei ori în săptămână: mercuri-a
vineri-a și duminică; în săptămânile cu
sărbători înse numai de două ori.

Prețurile pentru monarhia:
pe un an . . . 10 fl. — cr. v. a;
diurnitate de anu 5 " — " "
pe un an patraru . . . 2 " 50 " "
Pentru Romania si strainetate:
pe un an . . . 30 franci;
diurnitate de anu . . . 15 "

ALBINA

Atențiunea se ține la stăruință
într-o direcție a noștri, la toate postele, și
de a dreptului Redacțiune, Stationsgasse
Nr. 1, unde sunt a se adresa toate câte
privescu totu. Cele referitoare nu se pri-
mesc, cele altele nu se publica.

Pentru anunțuri și alte comunicațiuni de
caracteru privat, se răspunde câte 6 cr. de
ora și proprietățile se ține cu puțin scadutu.
Căsuța eroială de 50 cr. v. a. pentru
ședinta, se anticipe.

Budapesta, in 4/16 aug. n. 1876.

Alalta-ieri, luni, 101 de tunuri anun-
țară în Beligradu născerea norocoasă a
unui clironomu de Tronu pentru Serbia și
telegrafulu ni comunică, precum că în bu-
tulu desastrelor belice, în butulu grele-
loru nevoi pentru invasiunea țării de
Turci și pentru barbarele crudimi, ce co-
mitu acestia pre ori unde ajungu, prepa-
radu toate prin focu și prin sabia,— bucu-
ra poporului serbu a fost mare și capital'a
a îmbracatu în vestimentu de serbatore.

Principele Milanu inca de sam-
bata dupa mediadi se află sositu incog-
nitu în Beligradu, și firește că, pre langa
implinirea detorintei sale ca sociu credin-
țiosu și iubitoriu alu consortei sale, tre-
mă să adune în prejurulu seu și pre mi-
nistri și mai marii țării, pentru de a se
consulta cu densii asupra grelelor
făcături ale țării. Ii-a și adunatu și s'a și
consultatu cu ei de já sambeta sér'a, apoi
domineca și luni de repetite ori, pre-
m apoi a adunatu și consultatu și pre
șii dintre consuli generali ai poteriloru
Angliei.

Atât'a a trebuitu basibozuciloru și
arcesiloru noștri politici și de la péna,
pentru ca numai de câtu să bucine în
timp, că principele Milanu o data cu
capulu nu mai vrè să continue resbelulu,
și elu s'a ciocnitu infricosiatu cu minis-
trulu seu Risticí, l'ar fi injuratu și
bastematu pre acést'a în celu mai infio-
ratoriu modu, numindu-lu amagitoriulu și
felicitoriulu neamului seu și silindu-lu —
dupa unii, să-si ièe demisiunea, dupa altii,
să rămăna în postu, ca să și manance
ce-a-ce a fertu!

Si mai câte tóte sarbede și neca-
te, escrementu copilarescu a creriloru
clintiti ai acelu omeni — ne-ómeni.

Destulu că cine si-ar luá trud'a d'a
sambiná la olalta, și apoi d'a cautá firulu,
șimn'a, adevèrulu tuturoru acelu lunge
șurte depesie telegrafice, lunge și
șurte comentarie și splicatiuni și apli-
catiuni, câte de trei dile ni adusera foile
șimiloru noștri, în locu d'a gasí o schin-
ta licuritoria, ar veni chiar în peri-
culu d'a-si ametí mintea și d'a se calificá
pentru cas'a nebuniloru!

Mai frumosu este că hasibozucii și
arcesii noștri atât'a scrisera și strigara
și alalta-ieri, luminendu cu luminele
șur lumea despre sicur'a plecare a prin-
țelul spre pace și chiar adresare a sa
șur adre tulu către Marele-vezir, apoi se
șurtelege și către Marele-Andrássy, și de-
pre desfacerea sa din ghiarele lui Ris-
ticí și ale Muscaliloru, pona ce la urma

astadi ajunsera a recósce că: nu știu
nici ei chiar nem'e'a! Nu știu, deca
intr' adevèru Milanu este plecatu seu
resolutu spre pece, și deca intr' adevèru
s'a certatu cu Ristic si a insarcinatu
pre Magasinovici cu compunerea
unui Ministeriu de paç, și deca s'a adre-
satu către cine-va cu ropneri de pace!

Vedi asiá!! Ast'a yo credemu. Ba si
aceea, că cele-ce dicea despre Milanu,
a fost dorulu ammei lo!

Noi, din a noastră parte suntemu con-
vinsi că: ori câtu de fericitu și amaru
a devenitu pentru Serbia peste totu, și
pentru principele Milanu specialmente
acestu resbelu, și chiar ori câtu de ne-
socotita să fie fost incogerea acestui res-
belu, elu în stadiulu de astadi nu póte
sè fie inchiaiatu forá nespusa
dauna și rusine pentru natiu-
nea serbésca; și deca Milanu totu
și l'ar inchiaia, pentru ca dóra să-si
salve Tronulu, tocmai atunci și l'ar surupá.

Armat'a Serbiei trebuie seu să elupte
o victoria stralucita cu ori ce pre-

tate în lupta gloriósa, și atunci pacea í va
fi segura și folositoria. În fine Serbia tre-
bue să-si astepte pre securii aliați; căci
tocmai anuncia cele mai nóue depesie, și
inca în consonantia din Viena, prin
„N. W. Tagblatt“ și de a dreptulu
din Zara în Dalmatia, cumca ieri Montene-
grinii de nou au batutu de au stinsu
pre Turci la Cuci, spargandu și im-
presciundu tóta armat'a de 20,000 din
Albania, adeca armata ce stá în tabera
la Podgoritia, și carea avú cutesarea
d'a se pune în miscare spre Montenegro,
ca să-lu ocupe și deprade, unde inse, pre
cum se vede, iute fú ajunsu de sórtea ce
a meritat'o!

D'alta parte, precum ni asecura
„Deutsche Z.“ din Viena, representa-
tele Montenegrinu Vrbitia să fie de-
chiaratu solenelu, că: principele Nico-
lau de Montenegro și principele
Milanu de Serbia, precum și
Bosnecii și Hertiegoveninii nice candu nu
voru inchiaia pace cu Turcia; mai bine să
péra toti serbi!

În fine, ori câtu de reu ar stá astadi
armatele Serbiei, ceea ce comandantii su-
premi de folia nu concedu, dar în Turcia
lucrurile stau și mai reu. „Imperiulu este
în diosolutiune; jafnirea și depradarea și
uciderele și masacrele sunt mai pretotin-
deni la ordinea dilei; nime, nici chiar
turcii cu avere, cu atâtu mai puțin cre-
stinii unde va sunt securi unu minutu de
viét'a lor, averea lor, onórea femeie-
loru și copileloru lor!“

Unu astfelu de Imperiu, pornitu
atátu de tare spre putredine, nu se mai
póte vindeca și salvá lungu timpu, măcar
de s'ar pune cinicii de Anglii cu tóte ave-
rile lor d'a-lu sustiene. De aceea nici nu
ne supinde ceea-ce vedemu, că adeca
amicii Turciloru de la noi, din respoteri
lucra și svatuiescu pre principele Milanu
și pre Serbi, să se lasè de resbelu și să
puna pace, căci Turcia nu li va face greu-
tăti. Ba acuma pona și din Constantino-
pole se depesiază, cumca Marele-vezir
astépta numai propuneri din Belgradu,
pentru ca numai decátu se între în pac-
fari de pace. —

De altminte de pre campurile san-
gelui în Serbia și Bosnia cele mai nóue
depesie suna, că în taberele și turcescu și
serbesci despre mediadi domnesce de
câte-va dile liniscea și tacerea de nain-
tea unei furtune mari; ér la Ibaru
și Drina lovirele se succedu acusi-
acusi, și serbiu se tienu tóte bine, ma-
ici-coliá facu progrese și isbande. —

calamități capitali —

se adeverescu nenegabilmente, adeca prin
date positive, într'unu modu ingrozitoriu, în
felicít'a noastră patria, nefericit'a Austro-
Magiaria, de 7—8 ani de dile, decandu adeca
dupa desastrela dela Solferino și Sadowa, prin
intieptiunea lui Beust și Deák, politic'a, mo-
ral'a, patriotismulu domnilor magiari, sus-
tinenti la stepanire prin gratia Majestatii
Sale, Imperatului și Regelui nostru, conducu
destinele țierelor și ale poporeloru Monar-
chiei.

Acele dóue aparitiuni fatali, dar nene-
gabili sunt: 1. Că sinuciderile s'au inmultitu la
noi, cum nu se mai pomenesce! Si ele nu mai
ob vinu, ca pan' aci, numai prin orasiere mari
cu proletarii și desperatii cei numerosi, ci
chiar și prin orasiere și pre la sate, ele se re-
cruta de prin tóte clásile societătii, și nrulu
loru este aprópe indiectu ca mai nainte! 2.
Tocma în asiá mesura se sporescu casurile
de smintiri la minte. Spitalele pentru astfelu
de morbosí, casele de alienati seu de nebuni,
cum li dicemu, pretotinden în Monarhia sunt
imporate peste mesura, asemenea din tóte
clásile societătii. Din Austria de susu cetimu
prin foi unu reportu oficiale, că cele trei in-
stitute de țiera sunt incarcate cu câte 50 pro-
cente mai multu de câtu potu cuprinde ele, și
nu se mai sefe ajutoriu! În Ungaria este mai
frumosu, că atari institute abia essistu pentru
a dicea parte din smintitii de tóte dilele.

Ce póte să insemne alt'a aceste apari-
tiuni, de câtu decaderea straordemarie în mo-
rala și insielarua cumplita în sperantie a
multimei.

Adaugeti acum către aceste fatali și ne-
negabili aparitiuni inca pre a tref'a, totu asiá
de fatala și nenegabile: seracirea generale a
poporului, și eca cele trei calamități capitali,
essentia, rezultatulu, benecueniarea ferici-
torei sisteme și a gratiei Stepanirii dela
1867 incóci!

Si fiindu că la două aparițiuni fatale, provocăramu date autentice oficiale, se atin-gemu aici unele atari si in privint'ă seracirei comuni, celei fora de asemenea.

Pana mai ieri n'a essistu in Monarchia stare mai secura, mai de invidiatu decâtu a proprietarilor de case din Viena. „Wiener Hausherr,“ a fost ideialulu cetatianului fora grige si fora lipsa, prototipulu clasei fericite! Si astfelu de fiintie astadi Viena cu 11,000 de case, posede cam 10,000. Dar vai, unde de 4—5 ani, sub binecuvântarea erei constitu-tionali austro-magiare a ajunsu acêsta classe!

Precandu mai nainte pentru dări, peste anu nu se intemplau 1000 de admonitiumi si 100 de essecutiuni, astadi dupa aretările ofi-ciali dejă se intempla de diece ori atâtea. Mai multu; secestratiunile de case pentru re-stantiele din dări erau o mare raritate, si nici candu astfelu de casuri extreme nu obveniau pre anu mai multe decâtu 30 sêu 40; astadi dupa aretările oficiale ele s'au urcatu la in-fricosiat'ă cifra de 538! Va sê dica, din cea mai binecuvântata classe de ômeni a Vienei, 538 nu sunt in stare nici prin essecutiune a-si re-fut darea, ci statulu a trebuitu sê li iêe casele si sê le administre pentru de a-si scôte banii!

Dar inca la noi in Budapesta câtu de co-losale este numerulu proprietarilor de case, restantieri in dări, dela cari nici essecutarii finantieri nu mai sciu, cum sê scôta sumele detorie! Dar inca intre proprietarii mici si mari de pamenturi, ce infricosiata mare este acêsta calamitate! Dar mîiele, discile de mîi dintre bietii plugari dela tîera, cãroru li s'a ruinatu tóta averea si famili'ă prin essecutiun-ile de dări, cari astfelu de 7—8 ani încôci devenira proletari si calici, in câtu nu mai sciu, in câtu sã iêe lumea 'n capu, cine le-ar scî numerã si cine ar cutesã a le negã?!!

Cu unu cuventu, aceste aparițiuni si date negative, arastu pînădu, ca vede o sumãra bhe-stra politica si administratiune, asiã credemu că trebuie sê convinga pre fie-cine cu minte si anima, cumca — gresita si ne-mai-suferita a fost sistem'ă dela 1867, de totu retacita gra-ti'ă Monarchului, ce a introdus'o si o sustiene.

De unde vine temerea d-loru ma-giari ?

Asiã se intrêba multi, candu vedu si candu citescu infricosiat'ă temere magiara de caderea Turcului si a Turcei.

Astadi firesce că domnii magiari stau sê-si ese din pele de bucuria, pentru invingerile si resp. maintările Turcului, si numai inca in-grigerea li stringe anim'ă, că totu pôtesê vina Muscalulu!

Ei bine: de unde vine acêst'ă?

Noi am indegetatu de atâtea ori, că magiarulu pre langa tóta usurimea si orb'ă sa, totu sente si pricepe, cumca diu elu nu e cu multu mai bunu de câtu Turculu, ba inca in unele privintie e mai reu, si in totu casulu mai slabu si mai urgisitu juru imprejuru; de unde apoi se 'ntielege că, pre cum anunciau unele foi la inceputulu resbelului, dupa Turcu si Turcia, erã pre naturale sê vina la rondu infrenarea Magiarului, regularea si resp. mor-alisarea Austro-Ungariei.

Noi marturimu, că in tóta viet'ă nôstra n'am avutu ocaziune a vedê si reconôște atât'ă barbaria selbatega la domnii magiari ai nostri, casi in timpulul mai nou si anume de la deschiderea resbelului in Oriente; adeca de atunci, de candu neamulu magiaru domnescu prin politic'ă si administratiunea sa nebuna veni in pozitziunea d'a-si teme, ba dóra chiar a-si presentu perderea domniei, caderea natio-nale! In astfelu de momente la toti ômenii numai pe de asupr'ă suflati cu unu picutiu de cultura, cade spoiel'ă, si fer'ă selbatega apare naintea lumei in crudelitate sa gola.

„Ah!“ va cugetã pôtesê vr' una unelta ôrba a domniloru, de cari dorere mai sunt

atâtea si in sinuatiunii romane, „asiã vi s' impare vòa, malcentiloru, dar numai vòa!“

D'ar dă Ddiessê fie asiã; sê ni se impara numai nòa! Din fericire — nu este asiã. Nòa personalmentmai pucinu ni se impare, ci vede si constata hea nepreocupata, êr nòa nu ni remane, dātu a reconôște adeverulu constatatu de altii a plange si deplange, că este asiã!

In capitalile peste totu in urbile mari essistu multime d'oi de interesu locale, de cari afara prin tie; si in strainetate nime nici nu sefe. Asiã in foia apare in Budapesta sub titlu de „Cyukuli,“ care foia, scrisa de unu anonimu genie si minunatu de bine in-formatu despre tõi secretele politice, politice, administratiunei iste totu, acusi-acusi face descoperim din acte sfere ale vietii de stat, de ti se redica pei in capu si te credi trans-portatu in evii cel' mai cumplite barbarie. Asiã acũ dõe septnani ni descoperi, că la polit'ă capitalei magiare tortur'ă infloresce, ca sub'inchisitiunea spaniola; că marturisirile se storcu prin cele m̃i barbare si firesce nele-gali medilôce, si cãunde aceste medilôce nu ducu la rezultatu, aolo biêt'ă viktima maltra-tata, ca sê nu se p̃ca plange pentru nedrep-tate si tortura, simlu se sugruma!!!

Ast'ă sê se intemple in capital'ă neamului ce sub gratiosulu sepru abisburgicu si sub auspiciile Austrie si Germaniei se lauda in gur'ă mare, că are nissiuenea subline d'a civi-lisã, fiindu elu dejă mai civilisatu decâtu tôte celelalte popôra juru imprejuru!

Noi credeamu că unele descoperiri sunt halucinatiunile unui nebunu, carele curendu va fi constatatu si bagatu in cutare casa de nebuni. Dar nici vorba; atacurile se continua si pentru tôte se oferu date positive si se facu provocări la acte oficiale.

La torturele si scandalele judeciale si po-litiale, ce comitu pe la tîera tiranii cei mici fa-mu drel sê provocămu, caci pre acelea nime nu le baga nici intr'o sêma!

Ei bine, „Cyankali“ pôtesê fie bunu de paschila; dar nici o data de a derinã prestigiulu unui imperiu si alu magiariloru. Alte foi, alte autorități trebuie sê-si redice vöcea acusatöria, ca sê-li pöta crede lumea!

Argumentu practic. Si la acestu argu-mentu, casi candu elu tocmai s'ar fi pronun-ciatu cu vöce nalta in lumea larga, iute veni „A. Allg. Z.“ cea mai respandita si autorita-tiva gazeta din Germania si in nrulu ei dela 1. aug. vorbindu despre arestările si persecu-tările din Banatu, Bacica, Croatia si Slavonta, arestări si persecutări fora causa, fora lege, se sprime asiã:

„Sunt acestea, acolo diosu, stări atātu de scarnave, cum in strainetate nime n'are nici ideia. Despre dreptate intru intielesulu europeanu nici vorba nu pôtesê fe. In Ungaria conceptulu de dreptate nici nu se ia pré riguros. . . . Mai frumosu este, că dupa ce o data arestările s'au facutu, desê investigatiu-neã n'a potutu dă nici celu mai pucinu resul-tatu, arestatiu se tienu mai de parte inchisi — numai ca sê se para că este ceva in causa!“

„Eu“ — asiã continua autoriulu, nu m'asi incumetã a reportã astfelu de lucruri, deca n'asi fi pozitivamente informatu, că din tôte pretinsele comploturi si conspiratiuni nemic'ă nu este adeveratu!“

Ei bine: unde o mena domnii magiari pre acêsta cale, pre carea intr' adeveru se intreou cu Turcii in cinismu si barbaria!

Si cu tôte acestea, cu tôte că vedu, cum din di in di opiniunea europëna totu mai multu se lumineza a supr'ă modulul barbar d'a ste-pani si guvernã in Ungaria, domnii nostri, fora desclinire de partita, toti bine intru acestu modu consentu si toti lucra pentru sustienerea resp. inasprimea lui!

Apoi prin invingerea Turcului si resp. innadusirea rescolei slave in Oriente, spiritele sê se asieze, pacea si progresulu sê se asecure in Europa?! N'ò mai credemu. —

Vi multumimu [multu vedendu că de la inceperea resbelului serbo turcu adese reflec-tati si la sortea celoru 300 de mîi de Romani ce genu sub jugulu serbescu, isolati cu de-seversire de corpulu nationale, fara biserica si scola nationale.

Noi Romanii din apropiarea acestoru nefericiti frati ai nostri in discussiuni private de multe ori am aruncatu in ochi fratiloru Serbi portarea loru facia de fratii nostri, si ast'ă o feceremu si inainte si dupa declararea resbelului, mai cu sêma inse de candu Serbiu se pelangu multu contra nôstra a Romaniloru că nu li dămu ajutoru; dar ei totu de-a-un'ă, ba si acũ in timpurile necasuriloru, ni respundu că asiã vor, asiã facu, de ora ce tier'ă este loru, si deci dara totu sufletulu trebuie sê de-vina Serbu, êr daca Romaniloru nu li place ast'ă, iee-si catrafusele si plece in Romania! Este ast'ă chiar limb'ă magiariloru dela dvöstra; dar si sentiescu acũ fratii Serbi por-tarea loru facia de Romanii din Serbia, căci ve asecuru că in fratii nostri din Serbia ferbe necasulu resbunării si desi cei inrolati in armata lupta barbatesce pe unde vina numai ei de ei in conflictu cu turcii, totusi cei mai mestecat câte pucini prin oatea serbescã si peste totu poporulu nu areta pré mare voia sê lupte contra Turcului si in interesulu asupritoriloru de Serbi. Bine facu, si me temu că Magiarii dela dvöstra vor senti si mai amaru consecintiele portării loru facia de dvöstra; o, de ar preceptei ast'ă mai curendu!

Ati spusu mse pucine despre sortea frati-loru nostri din Serbia. Intielegu si eu că nu-i ac-tempulu sê ni tragemu socotel'ă cu frati Serbi in asta privintia, si tocmai de aceea n-voiu se desfasiaru nici eu acũ tôte necasuriloru; dar totusi nu me potu retienê a nu v impartesê unele essemple ilustratorie de sor-tea fratiloru nostri. Asiã in mai multe sate de Serbia, unde popii romani au cetitu in diu'ă a Pãsci evangeliã in limba romãna, au fostu pentru ast'ă au fostu arestati si pe unii iia si rasu si alungatu dela oficiu; numai celi din Comun'ă Corbova a scapatu cu optu dile arestu si 20 taleri glöba, d' apoi pe celu din Comun'ă Veleznitia, dupa ce l'au rasu, l'au espatriatu in Bulgaria! Apoi inca un'ă. An-conventulu la preotulu din Techia cu dlu pre-oturu academicu Nicolae Popescu dela Roma care erã sê fie ingagiatu a face pictur'ă besericei din aceea comuna, si la asta ocaziune n- se plangea poporatiunea de acolo, că de trei ani de dile totu ceru prin petitiuni de la guvernulu serbu ca sê li dëe voia sê se cetesca in beserica romanesce; de promisulu li s'au totu promisulu, in fine inse in locu de implem-rea promissiumi li s'a permutatu preotulu cine scie unde, dicëndu-se că numai dinsulu agiu pentru aceea cerere; ast'ă inse nu-i adeveratu căci romanii din Serbia vinu fôrte multi a-tare adese de-si cumperã carti de rugaciune romanesce de la noi si sê asculte rug'ă ddiessê romanesce; apoi aceti-a ni spunu că cu mare cautela si numai in ascunsu potu sê treu peste granitia cartile romanesce ce ducet ei, de ora ce daca ii prindu cu ele, li le ardu si ii pedepsescu si câte cu 3 taleri glöba de care carte! Câte alte necasuri asi scî sê ni spunu; dar de asta data nu afiu tempu oportunu.

Apoi standu astu felu lucrulu, nu po-temu intielege că fratii Serbiu ne chiama sê luptãmu contra asupritoriulu de Turcu, pre-cãndu ei se porta facia de noi mai reu si decâtu Turcii facia de Serbi!

Fratii Serbiu dicu că Turcii suntu bar-bari, si noi ii spriginimu in ast'ă; dar li spu-nemu fratiloru Serbi că in Turcia suntu multe nationalități, dintre cari si Romanii facu o parte fôrte mare, si tôte acelea sunt liberê a-si tienê cultulu ddiessu in limb'ă loru nationale, pe candu in Serbia ast'ă-i interdusu cu deservesire si sab aspra pedêpsa. Apoi nu sciu diu cine-i mai barbaru in asta privintia, Turculu sêu Serbiu?

In urma ve rogu sè-mi permiteti a corege o eroare ce a buna sèma in urm'a informatiunii gresite s'a veritu in „Albina.” S'a disu adeca cã in Serbia locuiescu Romani de la Techia spre Vidin. Ast'a nu este adeveratu. Romanii indigeni locuiescu in Serbia, de susu de, la orasiulu *Posiarovatiu*, apròpe unde se varsa Marava in Dunare, si apoi pe Morava in susu cãtra Cniasevatiu, èr de aici prin Bulgaria turcesca incoce cãtra Vidin, precum apoi si pe totu tiermulu dreptu alu Dunãrii pana in Marca negra. —

fn.

Baia de Crisau, 10 aug. 1876.

(Cum se esecuta legea santionata.) Dupa ce guvernulu magiaru ni-a disolvatu tribunallu, si pe oficialii romani ii-a transferatu pe la Dobritienu, Miscolti, Checichemetu; era aici intre romani la judeciile singulari a adusu oficiali cari nu sci, si nici nu voiescu a sci romanesce, firesce insasi constitutiunea si libertatea magiara aducèndu cu sine ca poporulu sè nu se pota intielege cu oficialii platiti din sudòrea poporului, devenitu acuma la sapa de lemn; apoi dupa ce ni-a nemicitu si comitatulu: acesti oficiali nuoi dela judetie singulari, la ordinatiunea guvernului au emisu aci aspre circulare cãtra antistii comunali, ca acestia sè numai cutèdia a scrie in limb'a poporului, ci esclusiv nu mai in cea magiara, ba nici chiar privati sè cutèdia a dà in alta limba afara de cea magiara rugãri ori documente, cãci tóte acestea voru fi ex officio respinse, era pe antistie comunal si deosebi pe notari ii amelintia cã de voru cutesã a scrie in alta limba decãtu in cea magiara, voru fi depusi din oficiu, cãci domnii oficiali reg. in acèst'a privintia voru face aretare d'a dreptulu la guvern, care pe unii ca acei-a, ca pe nesce renitenti, fara amenare ii va scòte din posturi!

Ca dreptu cã in acèsta privintia legea santionata de Maiestate contine cu totulu contrariulu, si conformu legii, nu numai privati au dreptu a d'a in limb'a lora rugãri si documinte la tóte juetie, dar si antistie comunal au dreptu a corespunde cu tóte oficie si judeciile in limb'a decretata de comuna, si judeciile sunt indatorate nu numai a primi acele rugãri, documente si transcrieri ori relatiuni, ci si decisiunile si sentintie a le dà in acea limba. Dar ce ajunge acèst'a fatia cu forti'a guvernului liberale-constitutionale magiaru, care cu putere de vapore se grabesce a magiarisã totulu!!!

Si pe langa astufelu de procedura brutale adoratorii guvernului totusi se mira cã cumu de nationalitãtile nu suntu amorisate in constitutiunea si libertãtile magiare de astadi!

In adeveru cã e si mirare, cã deosebitu poporulu romanu nu e amorisatu in acèst'a constitutiune si libertate, candu tribunalele ni s'au cassatu, comitatele si districtele ni s'au nemicitu, limb'a ni s'a rapitu, si cei 2—3 barbati cari n'au perdutu poft'a si au inca curagiulu de a se luptã pentru drepturile nationali suntu batjocuriti si persecutati!

Pe langa tóte acestea, voindu a fi drepti trebe sè marturisimu cã unu casu este in care si nationalitãtile suntu egalu tractate cu poporulu magiaru, si acestu uneculu casu este esecutarea draconica de dare prin liberalii esecutori reg. cãci acestia deca nu mai afla alt'a de esecutatu, esecuta ei si caltiunile pinteate ale magiarilor, casi opincele romanilor si ciorapii nemtiloru. Si eu gandescu cã dieu in asta privintia au dreptate eroldii magiari si jidano-germani dela pressa, candu striga si vestescu in gur'a mare, cã in Austro-Ungaria tóte poporele sunt egalu-indreptate; dar se insiela fòrte candu bucina in lumea mare cã Austro-Ungaria e in stare a se bate chiar si cu Rusia, fiindu secura de victoria, pentru cã acuma tóte poporele din Austro-Ungaria suntu pe deplinu inestulite; (si mi-

nune numai cã nu mai adaugu cã tóte tierile din Austro-Ungaria suntu totu o data si bogate, cãci intr' adeveru poporele din Austro-Ungaria suntu asiã de indestulite, precumu tierile de bogate. Ar trebui inse sè bage bine sèma acei mari prooroci magiari si jidano-germani nu cumva sè li se implinèscã poft'a si sè erumpa batalia intre Austro-Ungaria si Rusia, sèu ori si intre alta putere, cãci me temu cã fòrte amara va sè li fie esperintia cãtu de indestulite si animate suntu poporele din Austro-Ungaria pentru sustienerea stãrii de astadi, precum si cãtu de mare si tare este puterea nòstra, si apoi ce victorie stralucite vom sacerã! —

Desteptati-ve deci, stepani infumurati, din visulu dulce si invetiandu din cele ce vedeti petrecendu-se pelanga granitiile nòstre sudu-vestice, intorceti-ve cu o ora mai nainte de pe calea peccatoru contra nationalitãtiloru conlocuitorie. O, de ati avè anima si minte sè sentiti si precepti vocea nòstra sincera inca nainte de a fi prò tardiu. —

Ilie.

A p e l u

cãtra dlu deputatu dietale pentru cerculu de alegere alu Aradului nou, *Crustav Fröhlich*, ori unde s'ar aflã Dsa!

Ori de câte ori ni vinu candidati, recomandandu-se prin programe, ca sè-ii onorãmu cu increderea nòstra si sè-ii alegemu de reprezentanti ai nostri la Dieta, totu mereu ni predica si ne incredintiaza, cã domn'a-loru au sè ni fie svatuitori si spriginitori in tóte afacerile si necesurile nòstre nainte tierii si a stepanirii, si ni dau parol'a cã ori de cate ori i vom cautã si recerca, pururia din tóte poteri loru ni voru sari intr' ajutoriu, si pe langa acèst'a voru aperã la facerea legiloru interesulu sèu folosulu poporului.

Astfelu de vorba si gagiuri am auditu si din gur'a onorabilulu deputatu alu nostru *G. Fröhlich*; dar ce n'am auditu si n'am cetitu despre densulu de patru ani, de candu ne representa, este ca sè-si fie redicatu vr'o data vòcea la Dieta intru aperarea intereselor poporului, intru scutirea acestui'a de nepastele cele grele, ce i le facu mai vertosu desele si crudele esecutiuni pentru dãri, chiar si acolo unde nu mai e ce lua, de cãtu pana dingur'a copiloru seraci si haiu'a diu patulu seracului si bolnavului.

Dar dora vin'a va fi la poporu, carele din stie la seu pòte din nescintia, nu a intre-prinsu a cautã, informã si rogã pre dlu deputatu, ca sè ra la anima necesulu si suferintie alegetoriloru sei, sè se petrunda de ele, sè-si aduca a minte de promisiunile sale solene si de detorintia sa naturale, ba si specialmente ingagiata, si sè pasièscã la medilocu nainte Dietei si a Guvernului, medilocu crutiare si ajutoriu.

De aceea noi asta data, fiindu cã nu scimu unde se afla onorabilulu nostru d. Deputatu dietale, pre acèsta cale a publicitatii venimu a-lu cautã cu plecãtiune si atragendu-i atentiunea asupr'a nespusei calamitãti ce a ajunsu estu timpu poporatiunea acestui cercu, prin gerulu de primavãra si prin o negura fatale de nainte secerisului, prin cari totu grãulu si secar'a de pre campu ni s'au prefacutu in nemic'a, incãtu nu seceramu nici de mancare, nici de sementia, cu atãtu mai pucinu ceva de vendiare pentru contributiune si celealte multe trebuintie; de unde intrèga acèsta poporatiune este in pericolu pre d'o parte de fòmete, pre d'alta d'a nu avè sè semente pentru venitoriu, pre d'a trei'a d'a fi belita prin esecutorii guvernului si de pelea din spate; in acèsta trista situatiune lu-rogãmu si resp. interpelãmu, pre cum urmèza:

1. Sè aibe bunetatea si gratia, conformu promisiunei si detorintie sale a se interesã asta data in fapta de noi si de sòrtea nòstra, deci mai nainte de tóte a se infacisã prin comunitãti si a se convinge in persòna despre

nespus'a seracia si calamitate, despre intristarea si chiar desperatiunea bietulu poporu apoi

2. Sè se intrepuna la nalt'a stepanire si la Dieta:

a) ca esecutiunile sè se sisteze, sè incete a se impreunã asprimea si crudimea domniloru cu man'a ceriului spre nemicirea nòstra!

b) ca stepanirea, detoria a se ingrigi de poporu, tocmai precum poporulu este detoriu a contribui candu are de unde pentru patria si stepanire, sè ice mesurile necesari pentru procurarea sementiei necesarie, bune si cu pretiuri moderate, pe creditu pon' la anulu; de asemenea si a-panei necesarie, ca bietulu poporu sè nu devina prèda usurariloru, luandu de la ei bucate rele cu pretiuri int'reite si astfelu ruinandu-se pentru totu de un'a.

Asteptãmu de la dlu deputatu alu nostru dovedi, cã a auditu si priceputu vòcea loiale a alegetoriloru sei.

Unu Fenlacanu si unu Secusigianu, in numele multora.

Adunarea generale

a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu,

s'u tienutu in Sibiu la 10 si urmatòriele dile ale lunei curenti. Aflãmu cã acèsta adunare a fost pucinu cercetate de membri din tienuturile mai departate de Sibiu.

Siedintie se tienura la „Corona.” Presiedintie in cuventulu de deschidere desfasurã istoriculu de 15 ani a asociatiunii, la care cuventu response Dr. Silasi. Dupa alegerea notariloru adhoc, adunarea in corpore luã parte la parastasulu intru memori'a fericitului I. presiedinte alu Asociatiunii, br. *Andrei Siaguna*. Aci dupa servitiulu divin, la care pontificã Esc. sa metrop. *Mironu*, dlu Z. Boiu rost panegiriculu memoritòriulu Siaguna.

In urm'a acestei-a membrii se re-intunira in sal'a siedintieloru, unde se cetira raporte, se alesera comisiunile etc. dupa program'a statorita. — In nrulu prossimu vom dà unu reportu detaliatu.

Publicatiuni tacsabili.

CONCURSE.

Se escrie concursu pentru indeplinirea vacantiloru parochie din protopresbiteratulu Halmagiului:

1. *Stea*, cu emolumintele anuali: biru de 25 litre cucurudiu dela fiesce-care casa si stolele indatinate; numerulu caseloru 65; diu'a alegerei 16 augustu a. c.

2. *Ociu*, cu emolumintele anuali: biru de 25 litre cucurudiu dela fiesce-care casa si stolele indatinate; numerulu caseloru 68; diu'a alegerei 16 augustu a. c.

3. *Poenari si fili'a Tiohesi*, cu emolumintele: 25 litre cucurudiu si stolele indatinate dela fie-care casa; numerulu caseloru 115; diu'a alegerei 15 aug. a. c.

4. *Strimb'a*, cu emolumintele: 25 litre cucurudiu si stolele indatinate; numerulu caseloru 60; diu'a alegerei 15 aug. a. c.

5. *Chazanesci*, cu emolumintele 25 litre cucurudiu si stolele indatinate dela fiesce-care numeru; numerulu caseloru 62; alegerea in 17 aug. e. c.

Doritorii de a ocupã vre un'a dintre aceste parechii, sunt avisati: recursurile loru, adresate comitetelor parochiali concernenti si provideute cu tóte documentele prescise in Statutulu organicu, a le tramite domnului protopresbiteru tractuale *Ioanu Groza*, in Halmagiu pana in 15 aug. a. c.

1—3

Comitetele parochiali

in co'ntielegere cu protopresbiterulu tract.

La institutul rom. or. pedagogico-teologic din Aradu, se receru inca *doi profesori*, unul pentru stiintele matematice-naturale, si altul pentru celea pedagogice. Salariulu anualu e câte de 800 fl la unu postu. Recurintii ort. rom. se arete că după terminarea studiilor gimnasiali cu testimoniu de maturitate, au absolvatu respectivele facultati si practica ce au avutu pana acum. Recursele se se adreseze subscrisului Consistoriu pana in 25 augustu st. v. a. c.

Ceia cari vor deveni alesi, se vor aplica in primii trei ani ca provisorii cu salariulu amintitu. Consistoriulu isi reserva, ca după expirarea a loru trei ani se se pronuncia despre aplicarea loru definitiva.

Aradu, Consistoriulu rom. ort., senatulu de scole, seditia din 22 iuliu st. v. 1876.

Ioanu Metianu, mp.

1-3 Episcopulu Aradului.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scola confesionala gr. or. din comun'a Bolduru, in protopopiatulu Lugosului, cottulu Carasiului, se escrie concursu cu terminu de siesse septemane dela prim'a publicare in „Albina.”

Emolumintele sunt: 161 fl salariu anualu 15 meti de grau, 15 meti de cucurudiu, 3 jugere de pamentu aratoriu, 8 stengeni lemne, din cari are a se incaldi si scola, 5 fl pentru conferintie, 5 fl scripturistica si carturu liberu cu gradina.

Concurentii au a-si adresa recursele instruate in intielesulu statut. org. către on. sinodu parochialu gr. or. din Bolduru si ale tramite dlui Georgiu Pesteanu protopopu in Lugos.

Bolduru, in 11 iuliu 1876.

Comitetulu parochialu,
in contielegere cu dlu protop.
tractuale.

1-3

Prin resemnarea fostulu invetiatoriu devenindu vacante postulu de invetiatoriu la scola confesionala gr. or. din comun'a Zorlentiu-mare in protopopiatulu Lugosului, cottulu Carasiului, se escrie concursu cu terminu pana in 29 aug. vechiu a. c.

Emolumintele sunt: 188 fl salariu anualu, 50 meti de cucurudiu, 2 jugere de pamentu aratoriu 10 stengeni de lemne din cari are a se incaldi si scola, cortelu liberu cu gradina.

Concurentii au a-si adresa recursele instruate in intielesulu statutului org. către on. sinodu parochialu gr. or. din Zorlentiulu-mare si a le tramite dlui G. Pesteanu protopopu in Lugos.

Zorlentiulu-mare, in 24 iuliu 1876.

Comitetulu parochialu,
in contielegere cu dlu protopopu tractuale.

1-3

Pentru vacantea statiune invetiatorésca gr. or. din *Repsigu*, in protopresbiteratulu *Jenopolei* si inspectoratulu *B. Sebisului*, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana in 15 augustu a. c. st. v. in care di va fi si alegerea.

Emolumintele invetiatoresci sunt: in bani gat'a 146 fl, in rescumperarea aloru 14 sinice de bucate 104 fl 95 cr; 12 stengeni de lemne, din cari se se incaldiesca si scola, pentru scripturistica si curatoratu 12 fl; dreptulu de pascu după 7 jugeri de pamentu, quartiru cu in-ravilanu de 800 stinguu in fine venite cantorali dela im-momenta. i s. a.

Recurintii sunt pofiti in vre-o duminica ori serbatore a se presenta in biserica, era recursele loru le voru substerne

comitetului parochiale (p. u. *Bokszeg*) subsemnatu.

Repsigu, la 25 iuliu 1876.

Comitetulu parochiale,

gr. or. Cu invoiea mea: *Constantinu Garbanu*, mp., protopresbiterulu Buteniloru, ca inspectoriu cerc. de scole.

1-3

Se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca la scola confesionala gr. or. rom. din *Partosiu*, comitatulu Torontalu, protopopiatulu Ciacovei, cu terminu de alegere pon' la 14 septembrie a. c. cal. v.

Emolumentele sunt: in bani gata 130 fl, v. a; 30 cubule de grau, 10 cubule de popusoiu despoiatu, 3 1/2 jugere de pamentu aratoriu, 6 orgie de paie pentru scola si 2 de lemne pentru invetiatoriu, 5 fl pentru conferintie, 5 fl pentru scripturistica, 2 cruceri de la una immortentare unde va fi pofitu; cortelu liberu in edificulu nou alu scolei si gradina de legumi.

Recurrentii au se produca testimoniu despre absolvirea preparandiel, pre cum si de calificatiune; apoi estrasu de botezu si atestatu despre purtarea morala de pana aci.

Recursurile adresate comitetului parochialu, se se tramita pan' la terminu Domnului Protopopu alu tractului Ciacovei.

Se cere dela recurrenti, ca pana la alegere se se presente in vre o duminica ori serbatore la sant'a biserica din *Partosiu*, ca se-si arate desteritatea in cantarile bisericesci.

Clericii absoluti cu 4 clase gimnasiali si cu atestatu dela preparandia din Aradu voru ave preferintia.

Partosiu, in 31 iuliu 1876.

Pentru Comitetulu parochialu: *Zacharia Dina*, mp., presedinte, in contielegere cu dlu protopopu tractuale.

1-3

Devenindu vacante postulu invetiatorescu din *Lalasintiu*, inspectoratulu Secasiului, cottulu Timisiorii, prin acést'a se escrie concursu pana la 8 augustu a. c. st. vechiu candu se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani gat'a 84 fl; 24 meti grau; 24 meti cucurudiu; 80 lb sare; 80 lb clisa; 15 lb luminari; 12 orgii lemne; 4 jugere finatia si cortelu liberu cu gradina.

Recursele instruate conformu prescrielor se se tramita dlui inspectoru cerc. in *Kuvesdi'a*, post'a ultima: *Temes-Brezstovatz*.

Recurrentii au se-se presente in vre o duminica seu serbatore in s. biserica pentru de a-si areta desteritatea in cantu si tipicu.

Lalasintiu, in 8 iuliu 1876.

Comitetulu parochiale,

in contielegere cu mine: *Iosifu Iorgoviciu* mp. insp. cerc.

3-3

Pentru intregirea postulu de invetiatoriu la scola confes. gr. or. din comun'a *Vizm'a*, inspectoratulu Secasiului, cottulu Timisiorii, se escrie concursu cu terminu pana la 8 augustu a. c. st. vechiu in care di se va tiené si alegerea.

Salariulu anualu alu invetiatorului in bani gat'a 80 fl; 24 meti de grau; 24 meti cucurudiu; 80 lb sare; 80 lb clisa (lardu); 15 lb luminari; 12 orgii lemne; 4 jugere pamentu estravilanu; 1 jugeru intravilanu, si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupa acésta statiune suntu avisati a-si tramite recursele, instruate cu tote documintele prescise, dlui inspectoru cercuale in *Kuvesdi'a* post'a ultima *Temes-Brezstovatz*.

Pana la terminulu de alegere recurrentii se-se presente in vre o duminica seu serbatore in s. biserica pentru de a-si areta desteritatea in cantari si tipicu.

Vizm'a, in 8 iuliu 1876.

Comitetulu parochiale,

in contielegere cu mine: *Iosifu Iorgoviciu*, mp., insp. cerc.

3-3

Se escrie concursu:

1. Pentru postulu de invetiatoriu dela scola conf. romana din comun'a *Zagujeni* comit. Carasiului, cu terminu de 6 septemane dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: 250 fl lefa anuale cu venitul de 13 fl 20 cr, din legatulu fericitulu proprietariu *Iakabfy*, cortelu liberu cu gradina, si 15 fl, relutu pentru livadi'a scolei; apoi 27 m. c. lemne de focu pentru sine si pentru scola.

Petitiunile suntu a se adresa catre sinodulu parochialu si a se speda prin protopresbiteratulu Caransebesulu, instruate cu documintele prescise de stat. organicu.

Comitetulu parochiale,

in contielegere cu pre on. d. protopopu alu tractului.

2. Pentru vacantea parochia din comun'a *Zagujeni*, protteratulu Caransebesulu, cu terminu de 6 septemane dela prim'a publicare.

Dotatiunea se cuprinde din stol'a si birulu indatinatu dela 108 de case, si un'a sesiune parochiale.

Concurentii se-si adreseze recursele instruate in sensulu statutului org. catre sinodulu par. din *Zagujeni* si se le spedeze la protopopiatu in Caransebes.

Comitetulu parochiale,

cu stirea si invoiea dlui protteru tractuale.

3-3

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Unipu*, protop. *Iabelului*, se escrie concursu cu terminu pana in finea lui augustu st. vechiu.

Emolumentele sunt: 171 fl in bani; 20 meti de grau; 20 meti de cucurudiu, 3 jugere de pamentu, Cortelu liberu cu 1/2 jugeru de gradina, 10 fl pentru conferintiele invetiatoresci, si 3 stengeni de lemne pentru incalditul scolei.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele loru instruate in sensulu statutului org. bis. la oficiulu protopopescu in *Jebelu*, pana la ultim'a augustu 1876.

Unipu, in 21 iuliu 1876.

Comitetulu parochiale,

in contielegere cu protopopulu tractuale.

3-3

Se escrie de nou concursu pentru vacantea statiune invetiatorésca d'in Comun'a *Jabuc'a*, cottulu Timisiului, protopresbiteratulu Versietului, cu terminu pana la 22-lea Augustu stilulu vechiu. —

Emolumentele sunt: 300 fr. v. a. in bani gata, stese fl. pentru scripturistica, 4 orgii de lemne, d'in cari se se incaldiasca si scola; diumetate jugeru de vie si diumetate pamentu aratoriu. —

Doritorii de a ocupa acést'a statiune suntu avisati a-si tramite recursele instruite conformu statutului org. bis. si adresate comitetulu parochiale la dlu protopresbiteru *Ioane Popoviciu*, Mercin'a per *Varadi'a*. —

Jabuc'a, in 24/7 1876,

Comitetulu parochiale

in contielegere cu dlu protopresbiteru tractuale.

2-2